

Karel Havlíček
místopředseda vlády,
ministr průmyslu a obchodu
a ministr dopravy

V Praze dne *M* . března 2020
Č. j.: MPO 22223/20/41500/01000

Vážený pane starosto,

odpovídám na Váš otevřený dopis zasláný souhrnně za Platformu proti hlubinnému úložišti "Obce a občané hájí svá práva", který byl doručen mě osobně na e-mail dne 20. února 2020, ve věci Poradního panelu expertů ředitele SÚRAO (dále jen „Panel“).

Hledání vhodné lokality pro hlubinné úložiště je složitý proces, který klade značné nároky na všechny zúčastněné strany. Nyní stojíme před jedním z jeho zásadních milníků. K zúžení devíti posuzovaných lokalit na čtyři by mělo dojít do 30. června letošního roku. SÚRAO, jakožto technická organizace zodpovědná mimo jiné i za hledání vhodné lokality pro hlubinné úložiště, byla v minulosti kritizována za to, že její kroky vedoucí k zúžení lokalit nejsou transparentní. Právě to byl jeden z důvodů založení Panelu, jehož vznik inicioval ředitel SÚRAO. Pozváni do něj byli zástupci odborné veřejnosti, delegáti předních českých institucí, i zástupci lokalit a jako pozorovatelé také starostové, aby všechny probírané informace měli z první ruky a mohli je předávat nezkreslené dál.

Vaše výtky směřují k času, který je Panelu vyměřen. Ministerstvo si dlouhodobě stálo za svým závazkem, že k zúžení dojde ke konci června tohoto roku. Návrh tohoto data učinil tehdy nově jmenovaný ředitel SÚRAO v červnu 2019 a následně byl potvrzen na setkání se starosty dotčených obcí, které se uskutečnilo na MPO dne 17. července 2019. O pochybnostech ohledně vyměřeného času jsem byl průběžně informován, a proto jsme se s ředitelem SÚRAO shodli na možnosti určitého posunu termínu, který by však neznamenal zpochybnění výše uvedeného milníku v polovině roku 2020. O této možnosti Vás měl informovat ředitel SÚRAO na pátém setkání. Sdílíme společný cíl, a to primárně zajištění bezpečnosti a transparentnosti.

Ovšem, abychom se dobrali výsledku, tedy doporučení na zúžení počtu lokalit, je třeba i trvání Panelu stanovit nějaký limit, i když může dojít k určitému rozvolnění tohoto časového omezení. Žádná rozhodnutí nelze odkládat do nekonečna, není to žádoucí a posunutí v řádu let není řešením. Jak již bylo v minulosti konstatováno i některými členy Vaší Platformy, toto období nejistoty je již enormně dlouhé, u většiny lokalit trvá přes 15 let. Proto budu tolerovat posun termínu práce Panelu, pakliže to bude mít smysl a nebude-li jednání obstruováno.

Jsem průběžně informován o tom, že jednání Panelu jsou konstruktivní, korektní a vše probíhá v poklidné atmosféře. Za to chci všem členům panelu, včetně Vás starostů, poděkovat. Jednání Panelu také ukazují, že se jedná o nanejvýš komplexní problematiku, která přesahuje absorpční schopnosti, resp. míru znalosti jedince, a proto také bylo zvoleno kolektivní těleso zahrnující experty z vícero oborů za nezávislého pozorování ze strany Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, jehož zástupce je součástí panelu v roli pozorovatele. Sdílím s Vámi názor, že je třeba důkladně prostudovat předložené zprávy, na jejichž základě budou členové Panelu schopni kvalifikovaně učinit usnesení. Také jsem byl ředitelem Prachařem i Radou SÚRAO, ve které rovněž zasedají někteří účastníci jednání Panelu, informován, že vytyčený časový rámec do března až dubna 2020 je za tímto účelem dostatečný. Není v ničem zájmu uměle oddalovat termín rozhodnutí. Česká republika je zemí, která využívá energii z jaderných elektráren, užívá ionizujícího záření v medicíně či výzkumu, a proto vznik radioaktivních odpadů je přirozenou součástí našich životů a k zodpovědnému nakládání s nimi se hlásí jako člen EURATOM, MAAE a OECD/NEA. Je třeba vzít na zřetel, že v zájmu odpovědného přístupu k dalším generacím toto rozhodnutí musí padnout.

Ve svém dopise přikládáte i výhrady k metodice. Metodika byla přístupná Panelu od listopadu 2019, na žádost členů bylo přidáno více jednání, než bylo původně ředitelem SÚRAO avizováno. K uvedené metodice bylo více než sto připomínek, každá byla ze strany SÚRAO nebo jeho dodavatelů vypořádána, na každou bylo odpovězeno a téměř polovina z nich vedla k upřesnění metodiky. Žádný z dotazů zástupce obcí však nevedl k přidání hodnotícího kritéria nebo indikátoru.

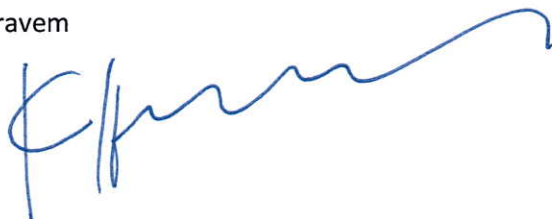
Ve svém dopise vyjadřujete také nespokojenost s přípravou zákona o zapojení obcí a postupem Ministerstva průmyslu a obchodu. Důvody, pro které jsme nemohli akceptovat některé připomínky starostů, byly detailně vysvětleny v předchozích dopisech, ve kterých jsem reagoval na Vaši nespokojenost s vypořádáním připomínek ze strany ministerstva. Mnohokrát diskutované právo veta, s ohledem na zodpovědnost za vyřešení otázky konce palivového cyklu a zajištění radioaktivního odpadu, nelze zavést,

protože jde o strategický projekt státu. Zavedení suspenzivního veta, jež by bylo možné přehlasovat, např. Vámi překládaným rozhodnutím Senátu, bylo v dřívějších verzích věcného záměru zákona odmítnuto Legislativní radou vlády.

Právě proto, aby další postup při hledání vhodné lokality pro připravované hlubinné úložiště probíhal již podle vznikajícího zákona, bylo z mé strany rozhodnuto o tom, že další práce začnou na vybraných čtyřech lokalitách až po vstoupení tohoto zákona v platnost a účinnost nebo od 1. ledna 2023. V tuto chvíli nejsou žádná průzkumná území stanovena. Naopak došlo na základě slibu, který jsem Vám dal po Vašem silném tlaku, ke stažení žádostí průzkumných území ze strany SÚRAO. Nové žádosti o ně mohou být podány právě v návaznosti na zmíněný zákon, a proto ani proces zúžení na čtyři lokality nemá přímou souvztažnost s připravovaným zákonem, ani s odst. 4 § 108 zákona č. 263/2016 Sb. (atomový zákon). Urychlení procesu by mohlo nastat, pokud by v příslušných obcích dala k podání žádostí o stanovení průzkumných území souhlas nadpoloviční většina obyvatel, tj. dřívější rozhodnutí je tak na občanech dotčených lokalit.

V současné době má SÚRAO dostatek informací k tomu, aby mohlo zodpovědně přistoupit ke snížení počtu lokalit z devíti na čtyři. Celkem 53 obcí a měst, z nichž 19 se sdružuje ve Vaší Platformě, bylo přizváno k jednání Panelu prostřednictvím svých zástupců, a to aby se mohly aktivně vyjádřit k celému procesu a dohlížet na něj. Zúžení počtu kandidátních lokalit je logický krok s ohledem na odbourání nejistoty a zintenzivnění komunikace směrem k Vám, resp. k 4 vybraným lokalitám.

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Jiří Popelka
starosta obce Jistebnice
Náměstí čp. 1
391 33 Jistebnice

Na vědomí:

ředitel SÚRAO JUDr. Jan Prachař

členové Poradního panelu expertů ředitele SÚRAO prostřednictvím pana ředitele SÚRAO